

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego

Polska 2030

Warszawa, 12 września 2010 r.

Zespół ds. Strategii Rozwoju
Kapitału Ludzkiego

1. Filozofia strategii
2. Wyzwania stojące przed Polską w obszarze kapitału ludzkiego do 2020 r. i cele strategiczne
3. Cele operacyjne strategii
4. Przenikanie się celów strategicznych i operacyjnych oraz realizacja strategii w etapach życia
5. Narzędzia realizacji

1. Filozofia Strategii – Model 3A

- Strategia na rzecz **AKTYWNOŚCI**
(mobilność – w różnych wymiarach, aktywność życiowa, zawodowa, obywatelska, rodzinna);
- Strategia na rzecz **ADAPTACYJNOŚCI**
(umiejętność przystosowania do zmian – uwarunkowania: postawy, czynniki instytucjonalne);
- Strategia na rzecz **AFIRMACJI**
(zadowolenie, satysfakcja, dobra jakość życia)

2.1 Wyzwania w obszarze kapitału ludzkiego

Zmiana modelu rodziny i zmiany w sferze dzietności

Depopulacja Polski (-1.3 mln do 2030 roku)
Szybsze niż w innych krajach starzenie się społeczeństwa (większa o 4 mln
liczba osób w wieku 60+ do 2030 r.)

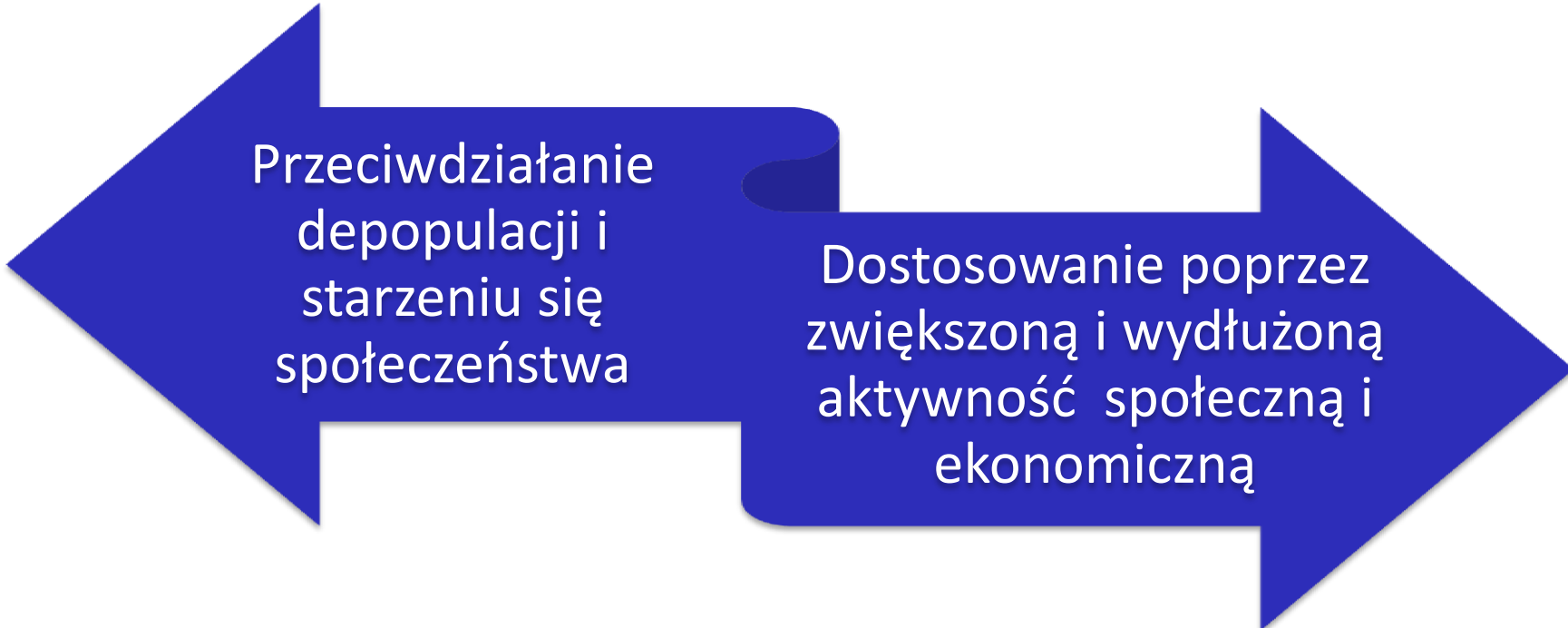
Zmniejszenie liczby osób w wieku aktywności zawodowej

Spadek międzynarodowej konkurencyjności Polski
Zagrożenia dla spójności społecznej i nowe wykluczenia społeczne

2.2 Możliwe kierunki działania

Przeciwdziałanie
depopulacji i
starzeniu się
społeczeństwa

Dostosowanie poprzez
zwiększoną i wydłużoną
aktywność społeczną i
ekonomiczną

2.3 Trzy główne wskaźniki EU 2020 odnoszą się do kapitału ludzkiego

Obszar	Cel uzgodniony podczas Rady Europejskiej	Propozycja Polski
Zatrudnienie	Dążenie do osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia w wysokości 75 proc. wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20–64 lat, w tym poprzez zwiększanie zatrudnienia młodzieży, osób starszych i pracowników nisko wykwalifikowanych oraz skuteczniejszą integrację legalnych migrantów (cel uzgodniony w marcu 2010 roku).	Wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku 20-64 lat w Polsce w 2020 r. na poziomie 70 proc. Tak ustalona wartość celu narodowego oznaczać będzie wyraźne zmniejszenie luki wobec celu dla UE27 w 2020 r.
Edukacja	Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do mniej niż 10 proc. ogółu populacji oraz poprzez zwiększenie odsetka osób mających wykształcenie wyższe lub równoważne w grupie wiekowej 30-34 lat do 40 proc. ogółu populacji (cele uzgodnione w czerwcu 2010 roku)	Zmniejszenie do 4,5 proc. odsetka osób wcześnie porzucających naukę oraz zwiększenie do 45 proc. odsetka osób z wykształceniem wyższym w wieku 30-34 lat. Personalizacja (indywidualne podejście) edukacji.
Ubóstwo	Propagowanie włączenia społecznego, w szczególności przez obniżenie poziomu ubóstwa. Zmniejszenie do roku 2020 osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln. (cel uzgodniony w czerwcu 2010 roku)	Brak liczbowego określenia redukcji liczby osób zagrożonych ubóstwem w Polsce. Polska sugerowała przeprowadzenie debaty na temat adekwatności wskaźników mierzących kwestie ubóstwa.

Trzy powody niewykorzystywania potencjału kobiet na rynku pracy

- Późniejsze kończenie edukacji i wchodzenie na rynek pracy (skutkuje lepszym wykształceniem ale skraca okres aktywności zawodowej)
- Okres macierzyństwa i wychowywania dzieci (czasowa dezaktywizacja i problem z powrotem na rynek pracy)
- Wcześniejszy wiek emerytalny (utrata potencjału kobiet mogących pozostać w aktywności zawodowej i niższe świadczenia)

Jak wykorzystać potencjał kobiet na rynku pracy

- Lepszy poziom wykształcenia
- Potencjalnie dłuższa aktywność zawodowa i społeczna (work, life balance – flexicurity)
- Przełamanie stereotypów *glass ceiling & sticky floor*

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju proponuje kierunki rozwoju natomiast Strategia Średniookresowa zawiera cele operacyjne i konkretne narzędzia do wdrożenia
- Podstawą DSRK w części kapitał ludzki jest wzrost liczby zatrudnionych przy jednoczesnym przechodzeniu od „welfare state” do „workfare state”
- Główna perspektywa DSRK to przemiany demograficzne
- Zarówno w DSRK, jak i SRKL wprowadzamy realizację w oparciu o etapy życia
- W obu strategiach obecny wymiar terytorialny – dopasowanie polityk pod względem terytorialnego zróżnicowania kapitału ludzkiego

3.1 Cele strategiczne

Kierunki działania	Przeciwdziałanie depopulacji i starzeniu się społeczeństwa	Dostosowanie poprzez zwiększoną i wydłużoną aktywność społeczną i ekonomiczną	
Cele strategiczne		1. Wzrost poziomu aktywności Polaków	
	2. Poprawa sytuacji demograficznej w sposób nieograniczający aktywności zawodowej rodziców oraz wykorzystanie rezerw demograficznych		
		3. Poprawa spójności społecznej poprzez ukierunkowanie polityki społecznej na ograniczenie deficytów i dysfunkcji oraz ich konsekwencji	
	4. Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa		
		5. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji na wszystkich etapach życia i kariery poprzez poprawę dostępności i jakości edukacji	

3.2 Cele strategiczne – cele operacyjne

1.1 Ułatwianie godzenia pracy z indywidualnymi potrzebami człowieka (na różnych etapach życia), w tym w zakresie łączenia aktywności zawodowej z opieką nad dziećmi oraz dorosłymi osobami zależnymi

1.2 Zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości edukacji, w tym edukacji ustawicznej, odpowiadających na zmieniające się potrzeby rynku pracy oraz stworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji do zatrudnienia

1.3 Ograniczanie czynników zniechęcających do zatrudniania lub podejmowania i utrzymywania aktywności zawodowej oraz zwiększenie atrakcyjności (opłacalności) pracy dla osoby o niskiej zatrudnialności

1.4 Efektywna aktywizacja osób niepracujących i szukających pracy

1.5 Zwiększanie mobilności przestrzennej pracowników i osób poszukujących pracy

1.6 Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, m.in. poprzez zmniejszenie liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych oraz kształtowanie bezpiecznych warunków pracy

1.7 Wyrównywanie szans różnych grup społeczno-demograficznych na rynku pracy

*1.8 Integracja na rynku pracy migrantów powrotnych i imigrantów ?
"Wykorzystanie potencjału imigrantów obecnych na polskim rynku pracy,, ?*

1. Wzrost poziomu aktywności zawodowej oraz mobilności i adaptacyjności Polaków i poprawa jakości życia w pracy (godne warunki pracy)

3.3 Cele strategiczne – cele operacyjne

2.1 Powszechny dostęp do opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat 3

2.2. Powszechny dostęp do wychowania przedszkolnego oraz usług wspierających uczestnictwo dzieci w tej formie edukacji

2.3. Zmniejszenie kosztów utrzymania dziecka (bezpośrednich i alternatywnych) oraz zwiększenie efektywności wsparcia materialnego dla rodzin z dziećmi

2.4. Większa dostępność mieszkań

2.5. Powszechność aktuarialnie zbilansowanego systemu emerytalnego

2.6. Podniesienie efektywnego wieku emerytalnego

2.7. Stworzenie warunków do rozwoju silver economy

2.8 . Przygotowanie systemu opieki długoterminowej

2. Poprawa sytuacji demograficznej (w sposób nieograniczający aktywności zawodowej rodziców) oraz wykorzystanie potencjału demograficznego

3.4 Cele strategiczne – cele operacyjne

- 3.1 Wprowadzenie zmian w systemie świadczeń w kierunku poprawy jego efektywności, tak aby zwiększyć wsparcie dla osób realnie najbiedniejszych
- 3.2. Wzmocnienie potencjału instytucji publicznych oraz rozwój aktywności i współpracy instytucji publicznych i niepublicznych działających w obszarze pomocy społecznej i integracji społecznej
- 3.3. Rozbudowa instrumentów zapewniających osobom wykluczonym dostęp do usług społecznych pozwalających na powrót na rynek pracy
- 3.4. Ograniczenie ryzyka ubóstwa w szczególności wśród dzieci, osób starszych oraz osób niepracujących
- 3.5. Wzmocnienie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i rodzin zagrożonych dysfunkcją lub przeżywających trudności
- 3.6. Powszechność dostępu do usług społecznych oraz aktywności zawodowej na otwartym rynku pracy dla osób niepełnosprawnych
- 3.7. Integracja społeczna imigrantów i osób powracających z zagranicy
- 3.8. Rozwój aktywnych, w tym innowacyjnych form pomocy osobom zagrożonym lub wykluczonym społecznie, w tym ekonomii społecznej
- 3.9. Zwiększenie wsparcia dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie
- 3.10. Zapobieganie nowym typom wykluczeń społecznych, w tym wykluczeniu cyfrowemu
- 3.11 Zwiększenie dostępności mieszkań, w tym poprzez zbudowanie systemu najmu oraz rozwój mieszkalnictwa socjalnego

3. Poprawa spójności społecznej poprzez ukierunkowanie polityki społecznej na ograniczenie deficytów i dysfunkcji oraz ich konsekwencji

3.5 Cele strategiczne – cele operacyjne

4.1 Dostosowanie opieki zdrowotnej do wyzwań demograficznych

4.2 Zmniejszenie liczby zachorowań i przedwczesnych zgonów poprzez działania profilaktyczne

4.3 Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług medycznych oraz nowoczesnej rehabilitacji

4.4 Kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję i edukację zdrowotną oraz wzrost poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa

4.5 Zmniejszenie liczby wypadków i chorób zawodowych, w tym poprzez wzrost bezpieczeństwa i higieny pracy

4. Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa

3.6 Cele strategiczne – cele operacyjne

5.1 Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej, w szczególności na terenach wiejskich

5.2 Poprawa jakości kształcenia nauczycieli; zwiększenie prestiżu i konkurencyjności zawodu nauczyciela

5.3 Poprawa jakości edukacji szkolnej nastawionej na niwelowanie deficytów jak i na wydobywanie indywidualnych zdolności ucznia – wsparcie uczniów wybitnie zdolnych

5.4 Utrzymanie wskaźnika skolaryzacji w grupie 19-24 lat na obecnym poziomie oraz podniesienie jakości szkolnictwa wyższego przy jednoczesnym wyraźnym zróżnicowaniu uczelni na prawdziwie akademickie i rzetelnie zawodowe

5.5 Tworzenie bodźców do dopasowania ofert uczelni do potrzeb rynku pracy oraz do zmieniających się, indywidualnych zainteresowań studentów (szerokie, interdyscyplinarne programy nauczania, w tym: uwzględnienie edukacji kulturalnej jako stałego elementu programu edukacyjnego podnoszącego poziom kreatywności i innowacyjności obywateli)

5.6 Budowa spójnego systemu edukacji dorosłych nakierowanego na elastyczność i rozwój kompetencji niezbędnych w życiu społecznym i na rynku pracy – transfer: edukacja – rynek pracy

5.7. Podniesienie poziomu jakości edukacji w zakresie bezpieczeństwa pracy

5.8. Wprowadzenie i efektywne wykorzystanie edukacji medialnej na wszystkich etapach życia; kształtowanie kompetencji i aktywności użytkowników nowych mediów i internetu. Rozwój kompetencji cyfrowych

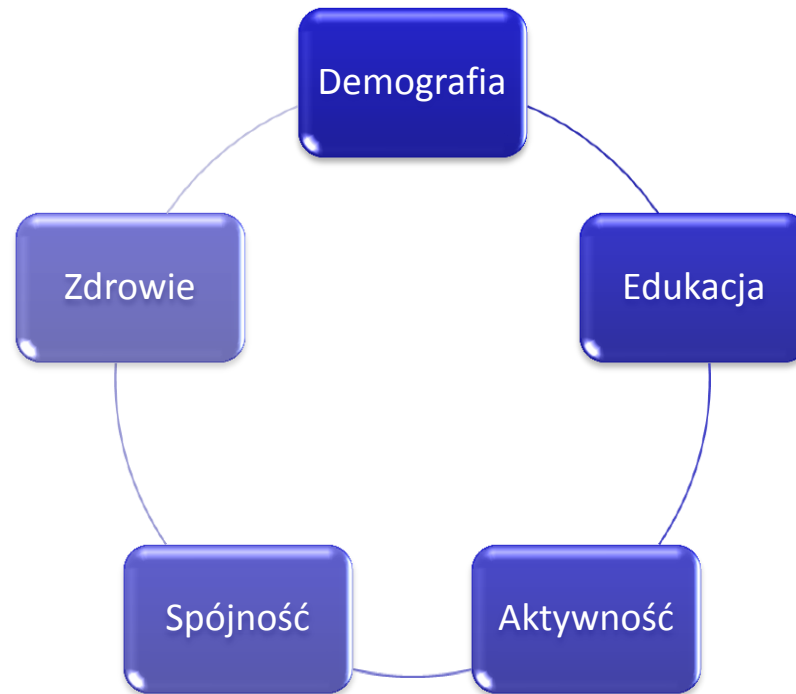
5.9 Promocja współpracy oraz mobilności zawodowej, w szczególności pomiędzy sektorami nauki, biznesu, kultury, organizacji pozarządowych i administracji publicznej

5. Podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli

4.1 Przenikanie się celów strategicznych na poziomie operacyjnym

Ponieważ cele strategiczne są ze sobą powiązane, w związku z tym realizując jeden cel jednocześnie automatycznie wpływamy na realizację innego celu.

Wypełnianie poszczególnych celów operacyjnych, zbliża nas do osiągnięcia więcej niż jednego celu strategicznego.

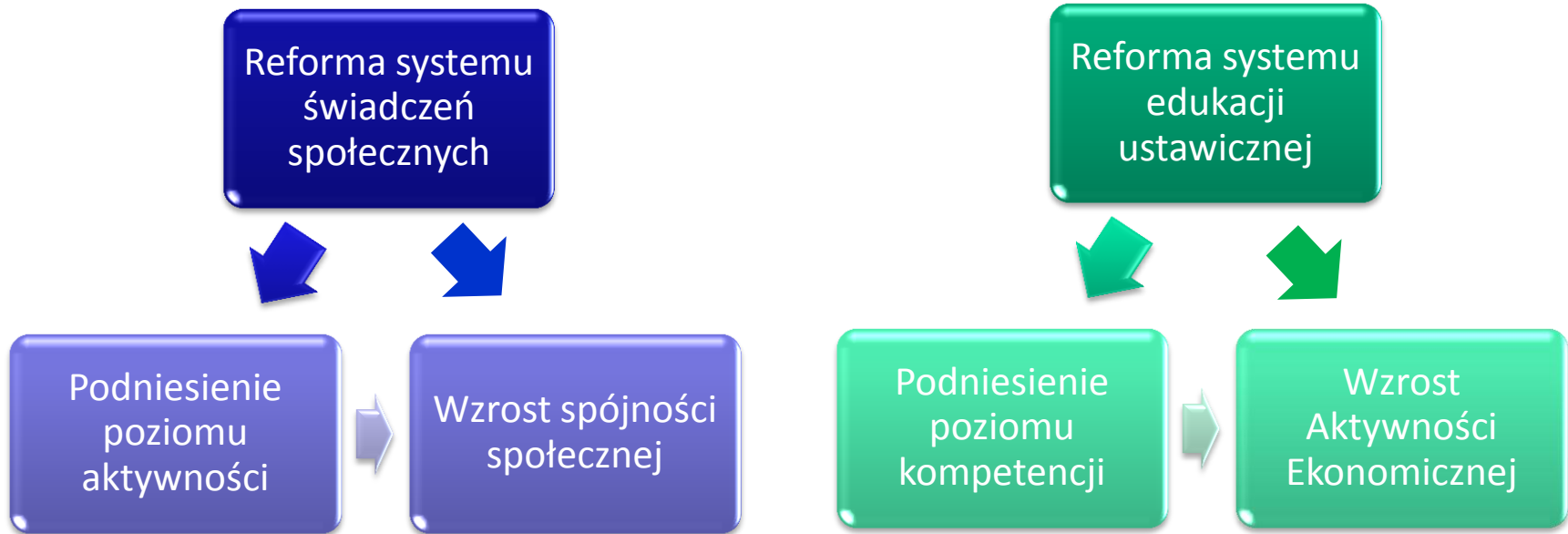

4.2 Przenikanie celów – przykład 1

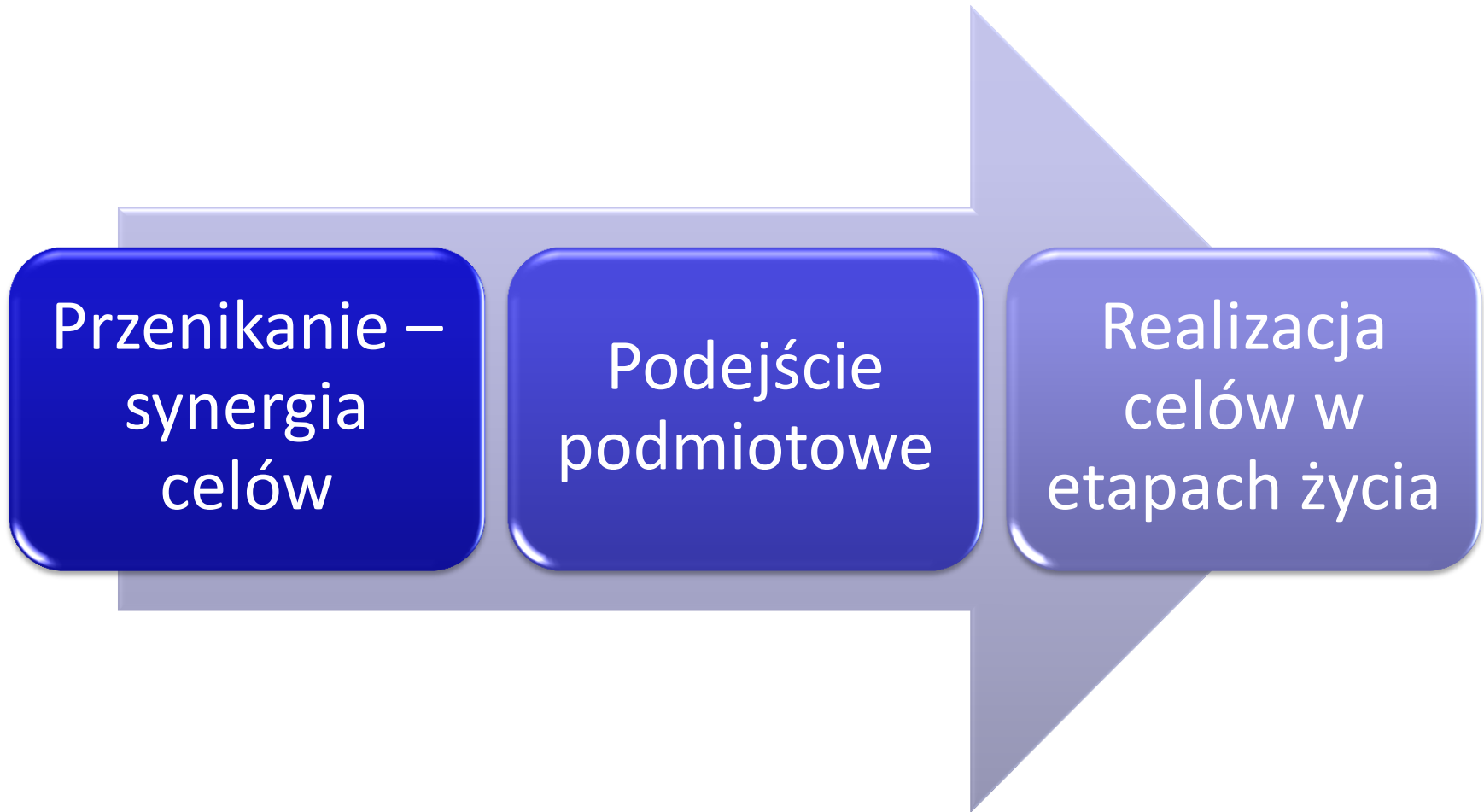

4.3 Przenikanie celów – przykłady 2 i 3

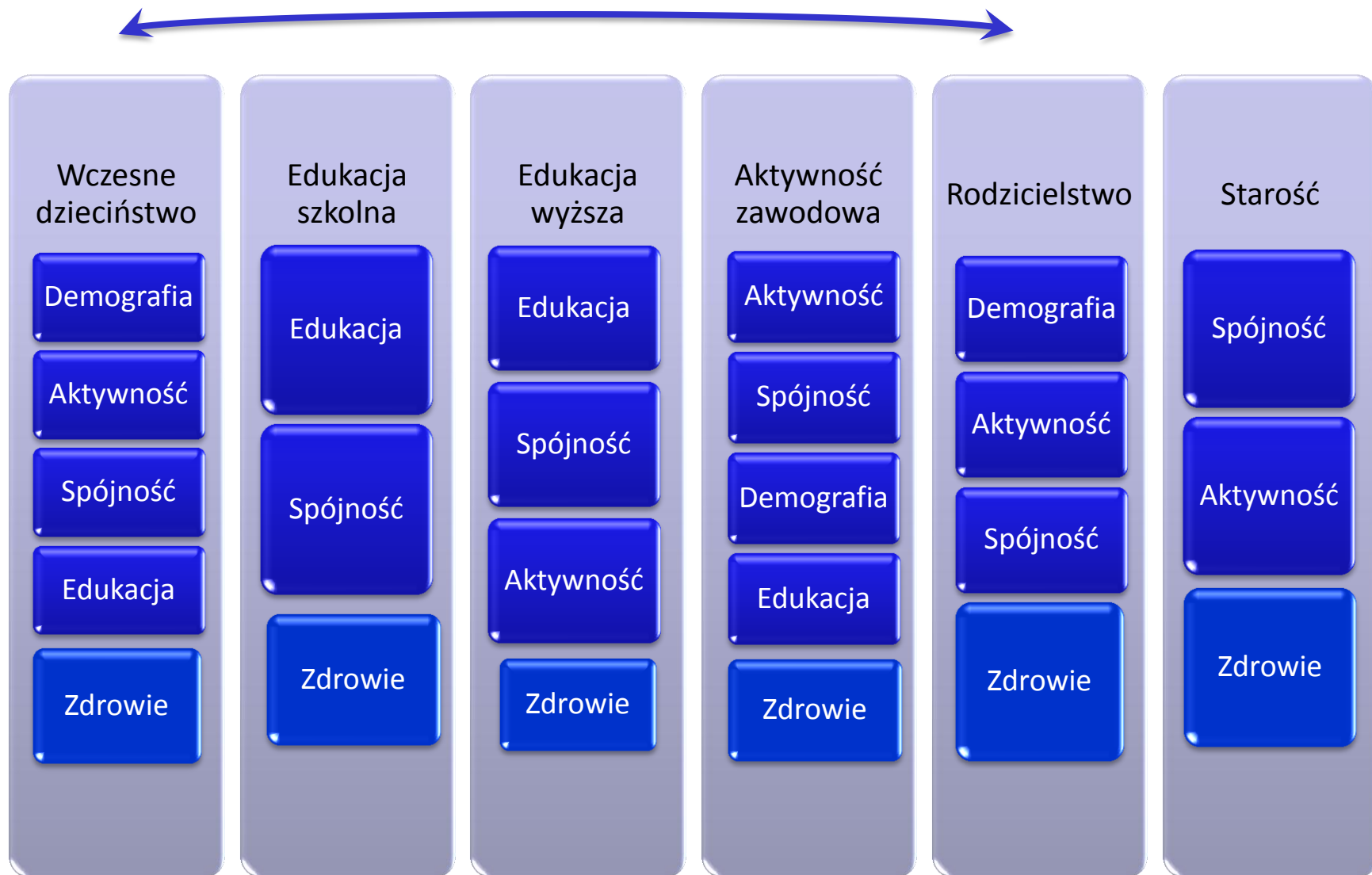
4.4 Podmiotowe podejście do realizacji celów

4.5 Etapy życia w SRKL

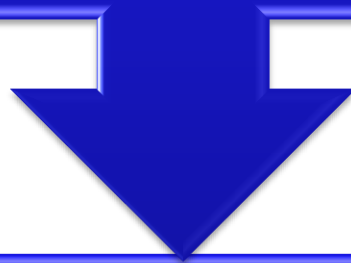

4.6 Realizacja celów w poszczególnych etapach życia

4.7 Strategie a usługi publiczne - uwaga ogólna

Jakość i dostęp do usług użyteczności publicznej są elementami sprawności państwa, ale jednocześnie narzędziem realizacji przez rząd poszczególnych strategii

Konieczność wyboru przypisania usług do poszczególnych strategii horyzontalnych

Bezpieczeństwo

Wymiar
sprawiedliwości

Ochrona
zdrowia

Edukacja (w tym
wyższa i
ustawiczna)

Kultura

Usługi
społeczne i
ryнку pracy

5.1 Narzędzia realizacji strategii

- Planowane skonstruowanie ok. 100 narzędzi realizacji SRKL
- Obecnie trwają dyskusje i prace w poszczególnych resortach nad konstrukcją narzędzi odpowiadających celom strategicznym i operacyjnym
- **Najbardziej zaawansowane są prace nad narzędziami realizacji strategii dla etapu wczesnego dzieciństwa, które realizują także cele operacyjne dotyczące wszystkich celów strategicznych**

5.2 Przykłady narzędzi realizacji SRKL

Rozwój
instytucjonalnej i
pozarodzinnej opieki
nad dziećmi w wieku
0 – 3 lata

- przyczynia się do poprawy sytuacji demograficznej
- wzrostu aktywności zawodowej
- oraz kształtuje kompetencje na bardzo wczesnym etapie życia

Poprawa dostępności
i jakości edukacji
przedszkolnej, w
szczególności na
terenach wiejskich

- poprawia poziom kompetencji dzieci i zdolność do ich zdobywania w przyszłości,
- przyczynia się do wzrostu aktywności ekonomicznej ze względu na odciążenie rodziców opieką nad dziećmi oraz
- poprawy sytuacji demograficznej poprzez zmniejszenie alternatywnych kosztów wychowania dzieci

5.2 cd. Przykłady narzędzi realizacji SRKL

Promocja świadomości funkcji edukacyjnej, a nie tylko opiekuńczej przedszkoli, włączenie rodziców do edukacji przedszkolnej

- podnosi kompetencje wychowawcze rodziców
- poprawia jakość kształcenia na poziomie przedszkolnym i wpływ na rozwój innych kompetencji

System wsparcia dla rodzin wielodzietnych

- poprawia poziom spójności społecznej,
- ale także wpływa na zmiany procesów demograficznych

Budowa w pełni pokrywającego zapotrzebowanie systemu opieki nad rodziną dysfunkcyjną oraz rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych

- wpływa na poprawę poziomu spójności społecznej

5.2 cd. Inne narzędzia odpowiadające etapowi życia – wczesne dzieciństwo

Budowa systemu pozafinansowego wsparcia dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi

- przyczynia się do poprawy poziomu spójności społecznej

Dostosowanie opieki prenatalnej do modelu późnego macierzyństwa, podnoszenie ogólnego poziomu opieki nad matką i dzieckiem

- poprawia stan zdrowia oraz
- hamuje negatywne zmiany demograficzne

Stworzenie mechanizmów lepszej dostępności do profilaktyki i rehabilitacji na wczesnym etapie życia

- poprawia stan zdrowia i
- spójność społeczną

5.3 Przykładowe propozycje narzędzi dla innych etapów życia

EDUKACJA WYŻSZA

Zróżnicowanie systemu uczelni wyższych w Polsce: stymulowanie powstawania i rozwoju z jednej strony szkół rzetelnie zawodowych oferujących wysokiej jakości kształcenie zawodowe (np. pedagogiczne) a z drugiej strony najwyższej jakości uczelni akademickich i badawczych

- Poprawa jakości kształcenia uniwersyteckiego
- Poprawa zgodności kształcenia wyższego z potrzebami rynku pracy
- Wcześniejsza aktywność zawodowa absolwentów szkół wyższych zawodowych

AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

Skoordynowana reforma podatkowa i świadczeń społecznych tak aby rzeczywista efektywna stopa podatkowa miała charakter silnie progresywny szczególnie dla niskich dochodów

- Wzrost motywacji i możliwości zatrudnienia dla osób o niskiej zatrudnialności
- Poprawa spójności społecznej poprzez promocje zatrudnienia

STAROŚĆ

Promocja aktywności zawodowej i społecznej osób starszych - silver economy. Dostęp innowacyjnych rozwiązań umożliwiających aktywny udział społeczny osobom starszym

- Wzrost aktywności zawodowej i społecznej osób starszych
- Poprawa spójności społecznej
- Poprawa stanu zdrowia osób starszych

Kamienie Milowe Strategii

- Wejście na ścieżkę wzrostu zatrudnienia poprzez uruchamianie rezerw (2012)
- Zakończenie procesu tworzenia modelu wydłużania i wyrównywania wieku emerytalnego (2015) tak, aby wszedł w życie po 2020
- Zapewnienie powszechnego dostępu do miejsc przedszkolnych (2015-2020)
- Nowy model edukacji szkolnej i wyższej oraz rozpoczęcie wdrażania nowego systemu finansowania i zarządzania kształceniem ustawicznym (2012)
- Ułatwienie przejścia z edukacji do zatrudnienia (2012)
- Pobudzanie innowacyjności, współpraca nauki i biznesu (2012)
- Wdrożenie nowych zasad zatrudniania niepełnosprawnych przede wszystkim na otwartym rynku pracy (2015)
- Powszechny system profilaktyki chorób układu krążenia, chorób nowotworowych oraz cywilizacyjnych (2015-2020)
- Przygotowanie całościowego modelu opieki długoterminowej (2015-2020)

Harmonogram prac

Terminy	Zakres i rezultaty	2010												2011			
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
styczeń – sierpień 2010	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie założeń Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL) Międzyresortowe dyskusje nad założeniami strategii w ramach Grupy Zadaniowej. Akceptacja założeń SRKL przez Komitet Koordynacyjny ds. Polityki Rozwoju (02.09.2010) 	■	■	■	■	■	■	■	■								
czerwiec – listopad 2010	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie 1 wersji dokumentu SRKL w oparciu o założenia. Przekazanie uzgodnionej międzyresortowo wersji dokumentu SRKL do konsultacji społecznych. 						■	■	■	■	■	■					
grudzień 2010 – marzec 2011	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie dokumentu SRKL po konsultacjach społecznych. Ocena zgodności Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego ze Średniookresową Strategia Rozwoju Kraju (wykonuje MRR). Posiedzenie Komitetu Sterującego w celu zaakceptowania dokumentu SRKL - wersja do przyjęcia przez Radę Ministrów. Przekazanie SRKL Komitetowi Stałemu Rady Ministrów i Radzie Ministrów. Przyjęcie SRKL przez Radę Ministrów (styczeń-marzec 2011). 												■	■	■	■	

